

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV
GEOGRAPHY FACULTY
DEPARTMENT OF ECONOMIC AND SOCIAL GEOGRAPHY
GEOGRAPHICAL COMMISSION OF SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
LVIV DEPARTMENT OF UKRAINIAN GEOGRAPHICAL SOCIETY

HUMAN GEOGRAPHY AND CARTOGRAPHY: SCIENTIFIC HERITAGE AND MODERN UKRAINIAN STUDIES

PROCEEDINGS
of All-Ukrainian scientific online seminar
with the participation of foreign scientists, dedicated to the 120th anniversary
of the birth of Professor Volodymyr Kubiyovych (1900–1985)
(Ukraine, Lviv, May 20, 2021)



LVIV – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ
ГЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА
ЛЬВІВСЬКИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ГЕОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА

СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ І КАРТОГРАФІЯ: НАУКОВА СПАДЩИНА ТА СУЧАСНІ УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнського наукового онлайн-семінару
з участю закордонних учених, присвяченого 120-літтю від народження
професора Володимира Кубійовича (1900–1985)
(Україна, м. Львів, 20 травня 2021 р.)



ЛЬВІВ – 2021

Редакційна колегія: доц. В. Біланюк (голова), проф. О. Шаблій (голова, відп. ред.), проф. І. Ровенчак (співголова), доц. М. Влах (співголова), асист. Л. Котик (відп. секретар), проф. С. Запотоцький, проф. М. Заячук, проф. О. Кучабський, проф. К. Мезенцев, проф. Л. Немець, проф. С. Шевчук, доц. А. Кузишин, зав. навч. лабораторії М. Хоминець (секретар).

Рецензенти:

доктор географічних наук, професор *В. Руденко*
(Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

доктор географічних наук, професор *Ю. Кисельов*
(Уманський національний університет садівництва);

*Рекомендовано Вченою радою географічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол № 4 від 18 травня 2021 р.*

С 89 Суспільна географія і картографія: наукова спадщина та сучасні українознавчі студії : матеріали Всеукраїнського наукового онлайн-семінару з участю закордонних учених, присвяченого 120-літтю від народження професора Володимира Кубійовича (1900–1985) (Україна, м. Львів, 20 травня 2021 р.). – Львів : Простір-М, 2021. – 337 с.

Матеріали Всеукраїнського наукового онлайн-семінару з участю закордонних учених присвяченого 120-літтю від народження професора Володимира Кубійовича (1900–1985). Подано наукові статті з таких напрямків наукових досліджень: професор Володимир Кубійович – географ-українознавець, організатор національної географічної науки та освіти; проблеми розвитку національної суспільно-географічної картографії та геоіконіки; модерні напрямки суспільно-географічної науки; суспільно-географічна глобалістика, країнознавство, краєзнавство і туризмологія; проблеми реформування адміністративно-територіального устрою в Україні.

УДК [911.3+912.43]:91-057.4(477)"190/198"В.Кубійович

Автори опублікованих матеріалів відповідають за підбір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей. Текст подано з незначною літературною редакцією та корекцією текстів зі збереженням авторського стилю. Думка авторів статей може не збігатися з думкою організаторів наукового семінару.

Адреса редакційної колегії:

Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра економічної і соціальної географії,
вул. П. Дорошенка, 41, кімн. 56, м. Львів, 79000
Тел.: +38 032 239 45 73
E-mail: kafedra.lviv@gmail.com

УДК 929:911.3

ГЕОПОЛІТИЧНА ВІЗІЯ УКРАЇНИ В ПОГЛЯДАХ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

Андрій Кузишин

*Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль*

У проведеному дослідженні проаналізовано наукову спадщину Володимира Кубійовича з позиції геополітичної оцінки. Закцентовано увагу на його розумінні українського національного геопростору, окреслено бачення В. Кубійовичем положення України в межах Євразії та європейському субконтиненті, обґрунтовано актуальність геопросторових концепцій України, представлених у працях В. Кубійовича для сучасних географо-українознавчих студій. В своїх працях він акцентує увагу на інтенсифікації процесу трансформації українства в політичну націю, яка матиме вплив на європейський розвиток. Він обґрунтував важливість формування кордонів на етнічній основі на прикладі України. Історію формування держави він розглядав в тісному зв'язку з етнічним розселенням. Сформовані вченим постулати є основою для формування ефективної геостратегічної доктрини, яка б визначала напрямки зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності держави на міжнародній арені.

Ключові слова: Володимир Кубійович, геополітична візія, національна територія, етнічні кордони, геоположення.

GEOPOLITICAL VISION OF UKRAINE IN VIEWS OF VOLODYMYR KUBIYOVYCH

Andrii Kuzyshyn

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil

The study analyses the scientific heritage of Volodymyr Kubiyovych from the standpoint of geopolitical assessment. Emphasis is put on his understanding of the Ukrainian national geospace, V. Kubiyovych's vision of Ukraine's position within Eurasia and the European subcontinent is outlined, the relevance of Ukraine's geospatial concepts presented in V. Kubiyovych's works for modern geographic-Ukrainian studies is substantiated. In his works he puts the emphasis on the intensification process of transformation of Ukrainians into a political nation that will have an impact on European development. He justified the importance of forming borders on the ethnic basis on the example of Ukraine. He considered the history of state formation in close connection with ethnic settlement. The postulates formed by the scientist are the basis for the formation of an effective geostrategic doctrine, which would.

Key words: Volodymyr Kubiyovych, geopolitical vision, national territory, ethnic borders, geolocation.

Вступ. За роки сучасної Незалежності вітчизняні науковці неодноразово звертали увагу на наукову спадщину Володимира Кубійовича. І це було заслужено. Він зумів в надзвичайно складних геополітичних умовах, коли національна територія була розділена між кількома державницькими утвореннями звести в єдине та проаналізувати географічні процеси, які, за визначенням О. Шаблія, формувалися навколо тріади «територія – нація – держава» [12, с. 492]. Саме таке бачення (візія) України мала сформувати її як цілісну державницьку територію. На це було направлено весь науковий пошук вченого, який знайшов своє відображення в його науковій спадщині. При її аналізі обов'язково слід екстраполювати ці наукові вишукування на ті політичні, економічні та соціальні умови, в яких проходило укріплення його ідей та поглядів і таким чином оцінити глибину зроблених ним висновків та сформованих поглядів. Його світоглядницько-наукові принципи були підготовлені С. Рудницьким, який завжди наголошував на тому, що встановлення меж суцільної української території є не лише питанням політичного, а й наукового характеру.

Огляд актуальних публікацій та досліджень за проблематикою. Науковий доробок В. М. Кубійовича знайшов своє відображення в дослідницькій діяльності багатьох сучасних українських науковців. Насамперед тут велика заслуга проф. О. Шаблія, якому належить

термін «кубійовичезнавство» [10]. Він же був ініціатором та впорядником перевидання праць вченого. Оцінка українського національного геопростору була дана в дослідженнях Ю. Кисельова [6], О. Вісьтак [1], І. Ровенчака [9], І. Ковальчука [8], М. Дністрянського [3]. Їх наукові розвідки сьогодні доповнюються новими публікаційними матеріалами як на електронних носіях, так і в форматі друкованого видання, що пов'язано як з актуальністю поглядів вченого, так і з славним ювілеєм дати його народження.

На окрему увагу заслуговують конференційні заходи, насамперед географічного спрямування, які відбувалися у Львівському національному університеті імені Івана Франка та Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, на яких ключовим питанням було обговорення наукової спадщини вченого.

Виклад основного матеріалу. На середину ХХ ст. вже сформувалась певна система науково-обґрунтованих поглядів щодо місця України в Європі. Це було досягнуто низкою праць науковців, що працювали не лише в географічному напрямку – М. Грушевський, С. Рудницький, М. Кордуба, І. Крип'якевич, С. Томашівський, В. Геренович та ін. Але передчуття Великої війни (Другої світової війни) спричинило новий поштовх в позиціонуванні українських земель з державницької позиції. Весь свій науковий шлях (а це практично шість десятиліть) Кубійович присвятив відстоюванню ідеї національної держави з опорою на етнічні землі.

В своїй «Географії українських і сумежних земель» автор неодноразово підкреслює, що держави та їх кордони змінні, нації ж і території їх заселення – це природні, зв'язані зі своєю рідною землею, організми [2, с. 78]. З цієї позиції беззаперечним виглядають його висновки про те, що політичні, суспільні, господарські та культурні відносини ґрунтуються насамперед на національних державних утвореннях, що є більш стійкими в порівнянні з поліетнічними державами. Саме за національними державами він бачив майбутнє, хоча і не відкидав співпраці та інтеграції, але із збереженням національної ідентичності. В своїх глибоких дослідженнях наукового доробку В. Кубійовича проф. О. Шаблій зазначав, що особиста мета творчості Володимира Михайловича полягала в тому, щоб було «наукове обґрунтування географічних аспектів української державності» [12, с. 492].

В. Кубійович в своїх дослідженнях погоджувався з думками С. Рудницького та Ю. Липи щодо значущості «межового положення України», через яке вона завжди буде об'єктом зазіхання інших держав з агресивною зовнішньою політикою – «Положення України на перехресті великих шляхів, які проходять через її територію, приносили їй не раз багато користи, але ще більше лиха» [3, с. 5]. Він зокрема наголошував на значущості виходу до Чорного моря, «яке є підніжжям Середземного моря» [3, с. 5] і яке забезпечує суттєві геополітичні впливи в тодішній і сучасній Європі. В свій час (роки існування Київської Русі-України) завдяки цьому було поширено вплив високої візантійської культури та забезпечило нашим землях статус «найкультурнішої країни Східної Європи» [3, с. 5]. Таким чином, історично було підтверджено прагнення України закріпитися на чорноморсько-азовському узбережжі як стратегічній території для розвитку держави. А Ю. Кисельов наголошує, що таким чином «між морське сполучення поєднує Україну з іншими країнами традиційної східно-християнської духовності» [6, с. 22]. Це було посилено відомим шляхом «із варяг у греки», що додавало ваги існуючому на нашій території державному організму.

Продовженням попередньої тези є межовалокалізація України на крайньому південному сході Європи. Таке положення зумовило, на думку В. Кубійовича, її історичну місію, що полягала в обороні від набігів східних кочових племен усєї Європи з її стародавньою культурою та цивілізацією. Ця думка шанується багатьма сучасними європейськими науковцями.

Підкреслював проф. Кубійович і роль геоположення України на шляху до Азії, яка властиво набувала своєї ваги в першій половині ХХ ст. З позиції логістики саме нашою територією проходив найкоротший шлях з Європи до Азії і це було черговим важливим моментом у визначенні статусу України.

Український тип господарювання став запорукою розвитку та освоєнню території, в тому числі території степового Причорномор'я. Цьому сприяли як слов'янська колонізаторська політика, так і козацька стратегія укріплення на окраїні тогочасної України.

Ще одна важлива візія України, на думку В. Кубійовича, – демонстрація одного з фундаментальних принципів творення держави – національного. Це забезпечується давньою історією, культурою, мовою та територією. Ця системна квінтесенція пронизує всі праці вченого ніби яскравий маркер.

Етнічне питання Кубійович також визначав як вкрай важливе для держави. Вже тоді він звертав увагу на цю проблему в межах Донбасу: «... сильно загрожений український стан посідання в Донбасі не лише через окраїнне положення, а ще більше через сильний приплив російського робітництва до гірничого і промислового осередків... Із українського погляду особливо важне слабе закріплення за українським живлом степів, які відкривають нам доступ до моря: тут багато (34 %) національних меншин, низька густина всієї людности» [7, с. 19].

В. Кубійович справедливо вважав, що за свою тривалу історію Україна сформувала потужну територіальну єдність та обґрунтовував етнічні межі українських земель: «граничі українських земель лежать там, де проходять межі українського народу, його мови, культури. Українські землі тягнуться від Тиси, Дунаю, Чорного моря і Кавказу аж до лісів і боліт Полісся, від Попраду, Сяну, Вепра і Біловежі до прикаспійських пустель і широкого Дону». Акцентував свою увагу вчений на приналежності Криму до Української держави: «... з господарського погляду Крим тісно пов'язаний з Україною» [3, с. 10].

Ще один важливий вектор в дослідницькій діяльності проф. Кубійовича геополітичних візій України – її етнічні кордони. Вони є невід'ємною ознакою суверенітету держави, обов'язковим елементом будь-якого державно-територіального організму, фіксують у просторі прагнення народу до консолідації та самоідентифікації. Це питання надзвичайно скрупульозно представлено в «Географії українських і сумежних земель» і цим самим автор закликає до вдумливого та науково-обґрунтованого підходу проведення меж між державами. Він наголошує, що таким чином можна уникнути в майбутньому конфліктних ситуацій в міждержавних стосунках. Щоправда, через відкритість таких кордонів (за виключенням південного, що пов'язаний з Чорним морем)впродовж ХХ і поч. ХХІ ст. Україна мала і має постійні геополітичні проблеми.

Всі попередні тези підготували твердження В. Кубійовича щодо проблеми соборності та цілісності України. Він продемонстрував в своїх дослідженнях, що нашу територію слід розглядати як цілісне утворення, основою єдності якого є єдиний український народ [12, с. 498].

На завершення слід наголосити, що Володимир Кубійович давав чітку настанову майбутнім дослідникам що «українські землі творять окрему національно-культурну одиницю й цього досить, щоб вони були предметом дослідження» [3, с. 3]. Ця теза може вважатися своєрідним дороговказом для формування україноцентричного підходу в сучасних наукових дослідженнях. Адже володіючи відповідною науковою доказовою базою є можливість формування власної геополітичної концепції, якими послуговуються всі значущі держави з метою захисту власних національних інтересів. Вчений писав у спогадах: «Більшістьмоїхпраць мала не лишенаукове, але й політичнезначення: моя мета буладлатисвоїм і чужинцямінформацію про географію і людність України з всеукраїнського погляду». Практично всі його праці були присвячені цій ідеї – донести Європі та світу необхідність сприйняття України як окремої державної одиниці з своїм народом, історією та культурою. Яскравим прикладом є підготовка «Енциклопедії Українознавства». Обґрунтовуючи необхідність її підготовки проф. В. Кубійович писав: «мусимо підкреслити потребу синтетичних праць з усіх ділянок україністики в широкому цього слова значенні. Виповнення цих завдань не легке, може й невдячне для самого автора, але потрібне й для внутрішнього вжитку й щоб познайомити чужинецький світ з нашою проблемою. Таку то ціль має Енциклопедія Українознавства, якої опрацювання піднялося Наукове Товариство ім. Шевченка. До групи цих завдань належатиме видання постійних статистичних щорічників України, Атласів України тощо» [7]. Таким чином ця праця стала справжньою візитівкою України в світі та основою для підготовки сучасних енциклопедичних видань про нашу державу.

Висновки. Дослідження наукової спадщини Володимира Кубійовича є актуальними до сьогодні. В своїх працях він неодноразово аргументовано позиціонував Україну як європейську державу з цивілізаційним розвитком та значущістю в межах регіонального та континентального простору. В них акцентується увага на інтенсифікації процесу транс-

формації українства в політичну націю, яка матиме вплив на європейський розвиток. Він обґрунтував важливість формування кордонів на етнічній основі на прикладі України. Історію формування держави він розглядав в тісному зв'язку з етнічним розселенням. Сформувані вченим постулати є основою для формування ефективної геостратегічної доктрини, яка б визначала напрямки зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності держави на міжнародній арені. Вона має стати підґрунтям для розробки технологій реалізації національних та регіональних пріоритетів держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вісьтак О. Володимир Кубійович як державник / О. Вісьтак, Н. Веневітіна // Історія української географії та картографії. Ч. I: Збірник матеріалів Четвертої міжнародної наукової конференції, присвяченої 110-літньому ювілею професора Володимира Кубійовича. Тернопіль, 18–19 листопада 2010 р. – Тернопіль, 2010. – С. 4–16.
2. Власюк О. Значення українських етнічних територій у працях Володимира Кубійовича / О. Власюк // Трибуна молодого дослідника., 2005. – № 5. – С. 76–84.
3. Географія українських і сумежних земель [опрац. і склав В. Кубійович]. – 2-ге вид. – Краків; Львів : Укр. вид-во, 1943. – 517 с.
4. Дністрянський М. С. Геополітика: навч. посібник / М. С. Дністрянський. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 436 с.
5. Жуковський А. Діяльність Володимира Кубійовича на відтинку Енциклопедії Українознавства (ЕУ). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Zhukovskyi_Arkadii/Diialnist_Volodymyra_Kubiiovycha_na_vidtynku_Entsyklopedii_Ukrainoznavstva.pdf.
6. Кисельов Ю. Внесок професора Володимира Кубійовича у національну географічну науку / Ю. Кисельов // Історія української географії. – Тернопіль, 18–19 листопада 2010 р. – Тернопіль, 2010. Випуск 22. – С. 20–24.
7. Кубійович В. Атлас України й сумежних країв / В. Кубійович. – Львів, 1937.
8. Ковальчук І. «Географія українських і сумежних земель» та «Атлас України й сумежних країв» Володимира Кубійовича і сучасне географічне українознавство / І. Ковальчук // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. XI. Матеріяли Міжнародної наукової конференції «Актуальні проблеми географічного українознавства на зламі тисячоліть (до 100-річчя від дня народження Володимира Кубійовича)». Львів, 7–8 листопада 2000 р. / За ред. О. Шаблія. – Львів : Наукове товариство ім. Шевченка, 2003. – С. 63–75.
9. Ровенчак І. Геокультурна регіоналізація України у працях Володимира Кубійовича / І. Ровенчак // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. XI. Матеріяли Міжнародної наукової конференції «Актуальні проблеми географічного українознавства на зламі тисячоліть (до 100-річчя від дня народження Володимира Кубійовича)». Львів, 7–8 листопада 2000 р. / За ред. О. Шаблія. – Львів : Наукове товариство ім. Шевченка, 2003. – С. 97–101.
10. Шаблій О. Географічне кубійовичезнавство: актуальні проблеми дослідження / О. Шаблій // Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. XI. Матеріяли Міжнародної наукової конференції «Актуальні проблеми географічного українознавства на зламі тисячоліть (до 100-річчя від дня народження Володимира Кубійовича)». Львів, 7–8 листопада 2000 р. / За ред. О. Шаблія. – Львів : Наукове товариство ім. Шевченка, 2003. – С. 14–20.
11. Шаблій О. Внесок професора Володимира Кубійовича у національну географічну науку / О. Шаблій // Історія української географії та картографії. Ч. I: Збірник матеріалів Четвертої міжнародної наукової конференції, присвяченої 110-літньому ювілею професора Володимира Кубійовича. Тернопіль, 18–19 листопада 2010 р. – Тернопіль, 2010. – С. 10–14.
12. Шаблій О. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії / О. Шаблій. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2001. – 744 с.

УХВАЛА

Всеукраїнського наукового онлайн-семінару з участю іноземних учених на тему: «Суспільна географія і картографія: наукова спадщина та сучасні українознавчі студії». Львів, 20 травня 2021 р.

На семінарі було заслухано 15 доповідей представників різних вищих навчальних закладів України і Польщі. Тематика доповідей додається.

Пропонуємо такі головні напрямки подальшого розвитку суспільної географії (СГ) в Україні:

1) вважати, що сучасну СГ слід трактувати як географію інформаційного суспільства з розширенням об'єкта дослідження у ближній космос;

2) звернути увагу на три типи конкретних об'єктів досліджень: реальні, концептуальні та віртуальні;

3) посилити дослідницьку увагу на мережеві форми геоторіальної організації суспільства;

4) розвивати теорію гнучких геоторіальних систем, особливо у сфері їх функціонування у часі і просторі; вивчати особливості і форми т. зв. адитивного 3D-виробництва у контексті його геопросторової організації;

5) досліджувати процеси т. зв. інтегративно-міждисциплінарного напрямку типу «геополітика», «геоекономіка», «геосоціологія», «геостратегія» та ін., які за об'єктом дослідження знаходяться на перетині власне географії та суміжних дисциплін;

6) запроваджувати у СГ теоретичні та методичні положення нової філософської дисципліни семіотики;

7) впроваджувати поняттєво-термінний апарат нової СГ як важливий аспект її розвитку;

8) здійснювати подальші дослідження проблем законів і закономірностей геопросторової організації інформаційного суспільства;

9) розробляти нові типи і класи картографічних моделей з урахуванням наведених тенденцій розвитку СГ;

10) особливу увагу звернути на дослідження проблем «Історії географії», зокрема української. Розвивати кубійовичезнавство;

11) посилити зв'язки географічних досліджень з ученими Польщі (Варшава, Краків, Гданськ, Вроцлав, Люблін), Австрії, США та Канади;

12) звернути особливу увагу на проблеми географічного українознавства;

13) організувати у вишах України стипендії імені Володимира Кубійовича;

14) активізувати виконання ухвали міської ради «Про будівництво пам'ятника В. М. Кубійовича у Львові».

Прийнято односторонньо на Всеукраїнському онлайн-семінарі.

Львів, 20.05.2021 р.

ЗМІСТ

Передмова	5
I. ПРОФЕСОР ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ — ГЕОГРАФ-УКРАЇНОЗНАВЕЦЬ, ОРГАНІЗАТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ	7
<i>Штойко Павло</i> ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ – ГЕОГРАФ-УКРАЇНОЗНАВЕЦЬ	7
<i>Шаблій Олег</i> МОЄ ПРОЧИТАННЯ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	12
<i>Влах Мирослава</i> ПРОФЕСОР ОЛЕГ ШАБЛІЙ – ЗАСНОВНИК ГЕОГРАФІЧНОГО КУБІЙОВИЧЕЗНАВСТВА	21
<i>Биковський Лев</i> НАУКОВІ ПРАЦІ ДОКТОРА ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	29
<i>Стебельський Ігор</i> РОЗВИТОК ПРОФЕСОРОМ ВОЛОДИМИРОМ КУБІЙОВИЧЕМ ГЕОГРАФІЧНОГО УКРАЇНОЗНАВСТВА У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	32
<i>Ровенчак Іван</i> НАУКОВА ШКОЛА ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА В УКРАЇНСЬКОМУ ВІЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	40
<i>Кузишин Андрій</i> ГЕОПОЛІТИЧНА ВІЗІЯ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	45
<i>Грех Володимир</i> ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ ПРО ДУХОВНІСТЬ ВІР'ЯН	49
<i>Теліш Павло</i> ЛАНДШАФТОЗНАВЧІ ІДЕЇ В НАУКОВІЙ СПАДЩИНІ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	57
<i>Недашківська Наталія, Падовська Олена</i> ВІДПОВІДНІСТЬ ПРИНЦИПІВ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА-НАУКОВЦЯ ЗАСАДНИЧИМ ПРИНЦИПАМ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	61
<i>Падовська Олена</i> ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ В ПРАЦЯХ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	67
<i>Зінько Юрій, Писаревська Олена</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСІДОК НТШ У САРСЕЛІ: «ГОРДІСТЬ ЗА МИНУЛЕ І БІЛЬ ЗА СЬОГОДЕННЯ»	73
II. МОДЕРНІ НАПРЯМКИ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ	78
<i>Мезенцев Костянтин, Провотар Наталія</i> ВИРОБНИЦТВО ЗНАНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ СУСПІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ: ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТИ ТА НОВІ ГОРИЗОНТИ	78
<i>Шаблій Олег</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ І МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ	83
<i>Кисельов Юрій</i> ГЕОСОФІЧНИЙ ПІДХІД У СУСПІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ	94
<i>Смочко Наталія, Шевчук Любов</i> ДОСЛІДЖЕННЯ МОНОСИСТЕМ ЯК МОДЕРНИЙ НАПРЯМОК СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ	98
<i>Захарченко Володимир</i> ТИПІЗАЦІЯ ГЕОПРОСТОРОВИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ: ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД	103
<i>Дністрянський Мирослав</i> ПОШИРЕННЯ РІЗНИХ ТИПІВ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ В ПОСТМОДЕРНОМУ СВІТІ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ТЕРИТОРІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ	108
<i>Задворний Сергій</i> КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ КРІЗЬ ПРИЗМУ КОНСТРУЮВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ	113
<i>Качмарик Злата</i> ДЕМОСОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	110
<i>Biletskyi Myroslav, Vanda Iryna, Kotyk Liubov</i> TRANSFORMATION OF THE LVIV HIGHER EDUCATION MARKET IN THE CONTEXT OF IT INDUSTRY DEVELOPMENT	124
<i>Поручинська Ірина, Поручинський Володимир</i> ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ ПОШТОВОЇ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ	128

III. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОЇ КАРТОГРАФІЇ ТА ГЕОІКОНІКА	132
<i>Шаблій Олег</i>	
КОНЦЕПЦІЯ «ГЕОПОЛІТИЧНО-МІЛІТАРНОГО АТЛАСУ УКРАЇНИ»	132
<i>Чайка Ірина, Гудзеляк Ірина</i>	
КАРТОГРАФУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО РОЗСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ: ІСТОРИЧНИЙ ТА ПЕРСПЕКТИВНИЙ АСПЕКТИ	140
<i>Рудакевич Іван</i>	
КАРТОГРАФІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ПОТОКІВ ВЕЛИКОГО МІСТА	145
<i>Павлунь Микола, Генералова Лариса</i>	
НЕОРДИНАРНІ ЗДОБУТКИ ВІТАЛІЯ ВАЩЕНКА У РЕГІОНАЛЬНОМУ ГЕОЛОГІЧНОМУ КАРТОГРАФУВАННІ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ (ПАМ'ЯТІ ГЕОЛОГА)	150
<i>Шаблій Олег</i>	
ГЕОІКОНІЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБЛЕННЯ ВЕЛИКОГО ДЕРЖАВНОГО ГЕРБА УКРАЇНИ	156
IV. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНА ГЛОБАЛІСТИКА, КРАЇНОЗНАВСТВО, КРАЄЗНАВСТВО І ТУРИЗМОЛОГІЯ	165
<i>Книш Мирослава, Мамчур Ольга</i>	
ГЕОПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ КРАЇН МАКРОРЕГІОНУ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ТА КАРИБСЬКОГО БАСЕЙНУ	165
<i>Мариняк Ярослав</i>	
ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	172
<i>Влах Мирослава</i>	
ІСЛАМІЗАЦІЯ ЄВРОПИ: ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНТЕКСТ	178
<i>Гудзеляк Ірина</i>	
ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА ЕТНІЧНИЙ СКЛАД НАСЕЛЕННЯ ЄВРОПИ	184
<i>Качан Євген, Кошіль Роман</i>	
СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ПРАЦІ В УМОВАХ ПОГІРШЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	189
<i>Садова Уляна, Гринькевич Ольга, Теслюк Роман</i>	
МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА ГЕОІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ	194
<i>Івах Ярослав</i>	
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ПАНДЕМІЇ COVID-19 У СВІТІ	198
<i>Білецький Мирослав, Котик Любов</i>	
РОЗВИТОК ЕКСКУРСІЙНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОСТКОРОНАВІРУСНОГО ХОЛОДУ	205
<i>Черешнюк Тарас</i>	
ДОСВІД ЦЕНТРАЛЬНО-ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН З ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОННИХ СПОРУД У ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ СФЕРІ	214
<i>Поплавська Інна</i>	
КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ОБЛАСТЕЙ ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ	219
<i>Кузик Степан, Борсук Юрій</i>	
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ АГРОТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	223
<i>Мороз Соломія, Голод Андрій</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО КОМПЛЕКСУ СХІДНИЦІ НА ОСНОВІ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ	237
<i>Барський Юрій, Матвійчук Людмила, Карпук Ірина</i>	
АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА СТАН І РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	241
<i>Michalski Tomasz</i>	
UWARUNKOWANIA ZMIANY LICZEBNOŚCI FLOTY KUTROWEJ W POLSKICH PORTACH	245
<i>Грицевич Володимир</i>	
ЧИННИКИ ПІШОХІДНОЇ ТА АВТОТРАНСПОРТНОЇ ДОСТУПНОСТІ У ВЕЛИКОМУ МІСТІ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВОВА)	249

<i>Маковецька Лариса, Мандрик Ірина, Бирук Катерина, Кирилюк Владислав</i> СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ ТА СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ ЯК ЧИННИКИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ (НА МАТЕРІАЛАХ КАМІНЬ-КАШИРСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	253
<i>Кукурудза Семен</i> ПРОФЕСОР ОСТАП ВОЛОЩАК – ДОСЛІДНИК ФЛОРИ І РОСЛИННОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	258
<i>Бойко Ігор</i> ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРНО-ПРИРОДНИХ ЛАНДШАФТІВ ЛЕМКІВЩИНИ, БОЙКІВЩИНИ Й ГУЦУЛЬЩИНИ	263
<i>Бойко Ігор</i> ЕКОЛОГО-АНТРОПОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КОНСТРУКТИВНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОЛИБ НА ПОЛЬОВИХ МОЛОЧНИХ ФЕРМАХ-САЛАШАХ У ЗАХІДНИХ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ЧАСТИНІ СХІДНИХ КАРПАТ	275
<i>Бойко Ігор</i> ГЕОГРАФІЧНИЙ ТА КУЛЬТУРНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТРАДИЦІЙНОГО ПОЛОНИНСЬКОГО САЛАШНИЦТВА У НИЗЬКИХ ТАТРАХ	284
<i>Назарук Микола, Турчинська Оріся</i> ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ШКОЛЯРІВ	290
<i>Колодрубська Олександра</i> ВПЛИВ МІГРАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ НА АРХІТЕКТУРУ САДИБНОГО ЖИТЛА (НА ПРИКЛАДІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	295
V. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ В УКРАЇНІ	300
<i>Пістун Микола</i> ГАЛИЧИНА: ІСТОРИКО- ТА ПОЛІТИКО-ГЕОГРАФІЧНІ РОЗДУМИ	300
<i>Шевчук Сергій</i> ПРОБЛЕМИ НОВОЇ МОДЕЛІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	306
<i>Кучабський Олександр, Бойчук Аліна</i> ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ВЕЛИКИМИ МІСТАМИ, АГЛОМЕРАЦІЯМИ І МЕТРОПОЛІЯМИ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	310
<i>Корицька Ольга, Степура Тетяна, Дідух Наталія</i> ОЦІНКА РЕГІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ СУБРЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ (НА ПРИКЛАДІ ЗОЛОЧІВСЬКОГО РАЙОНУ)	319
<i>Качайло Михайло</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ОДИНИЦЬ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ВНАСЛІДОК РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	323
<i>Ванда Ірина</i> ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА СЕЛИЩНА ГРОМАДА: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПІДСТАВИ УТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ	328
УХВАЛА	333